

ALVA SÄHKÖVERKKO OY

SYRJIMÄTTÖMYYDEN VARMENTAMINEN

Toimenpideohjelma

Sisällysluettelo

1. Johdanto

- 1.1 Yleistä
- 1.2 Toimenpideohjelmaa koskevat säännökset

2. Toiminnallinen eriyttäminen

- 2.1 Alva Sähköverkko Oy johdon riippumattomuus sähkön toimitus- ja tuotantotoiminnasta
- 2.2 Verkonhaltijan johdon työsuhde-etuuksista päättäminen
- 2.3 Syrjimättömyyden varmentamista koskevan toimenpideohjelman laatiminen
- 2.4 Vastuuhenkilön nimeäminen

3. Asiakassuhteet

- 3.1 Asiakassopimukset
- 3.2 Liittymis- ja verkkopalveluehdot
- 3.3 Mittaus ja mittarointi
- 3.4 Laskutus
- 3.5 Pistehinnoittelu
- 3.6 Myyjän vaihtaminen ja sopimuksen siirtäminen
- 3.7 Häviöenergian hankinta
- 3.8 Sähkön jakelukeskeytyksiin varautuminen ja niistä tiedottaminen

4. Tasevastuu ja taseselvitys

- 4.1 Mittaustiedot
- 4.2 Taseselvitys
- 4.3 Ilmoitusvelvollisuus

5. Tietojärjestelmien hallinta

- 5.1 Tietojen käsittely ja suojaaminen
- 5.2 Sähkökauppoihin liittyvä tiedonvaihto

6. Salassapitovelvollisuus

7. Raportointi

- 7.1 Raportin sisältö
- 7.2 Raportin vahvistaminen
- 7.3 Raportin julkaiseminen
- 7.4 Raportin toimittaminen Energiavirastolle

1. Johdanto

1.1 Yleistä

Sähköverkkoliiketoiminta on lailla säädettyä, luvanvaraista, luonnollisen monopolin muodossa tapahtuvaa liiketoimintaa. Sähköverkonhaltijan toiminnalta edellytetään syrjimättömyyttä suhteessa asiakkaisiin ja muihin sähkömarkkinoiden osapuoliin.

Toimenpideohjelman avulla verkonhaltijan tulee arvioida kattavasti toimintansa syrjimättömyyden keskeisten verkonhaltijalle asetettujen vaatimusten ja velvoitteiden kannalta. Verkonhaltijan tulee luoda, dokumentoida ja toteuttaa toimenpideohjelma, ylläpitää sitä ja parantaa jatkuvasti sen vaikuttavuutta. Toimenpideohjelma toimitetaan Energiavirastolle (EV).

Sähköverkonhaltijan tulee tehdä toimenpideohjelman tarkistusvaiheen pohjalta julkinen raportti, joka toimitetaan Energiavirastolle. Raportti toimitetaan EV:lle seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Alva Sähköverkko Oy (AlvaS) toimii sähköverkonhaltijana Jyväskylän kaupungin kantakaupungin alueella.

1.2 Toimenpideohjelmaa koskevat säännökset

Verkonhaltijan toiminnan syrjimättömyyden varmentamista koskeva kansallinen lainsäädäntö perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2009/72/EY) sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin (2003/54/EY) kumoamisesta. Suomessa sähköverkonhaltijan toimintaa sääntelee sähkömarkkinalaki (588/2013) sekä sen nojalla annetut säädökset ja määräykset.

Toimenpideohjelmaan sovelletaan sähkön sisämarkkinadirektiivin (2009/72/EY) nojalla 1.9.2013 voimaan tulleen sähkömarkkinalain muutoksen (588/2013) 60 §:n perusteella annettua kauppa- ja teollisuusministeriön asetusta sähköjakeluverkonhaltijan toiminnallisista eriyttämisvaatimuksista (KTMa 616/2013)

2. Toiminnallinen eriyttäminen

2.1 AlvaS johdon riippumattomuus sähkön myynti- ja tuotantotoiminnasta

Alva Sähköverkko Oy (AlvaS) on Alva-Yhtiöt Oy:n (Alva) 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö. Alva-Yhtiöt Oy:llä ei ole liiketoiminnassaan sähkönmyyntiä.

AlvaS:n hallitus:

Kari Kautto, puheenjohtaja, verkkojohtaja Alva, sähkö-, lämpö- ja vesiverkkojen johtaminen

Taina Julkunen, jäsen, talouspäällikkö Alva, talous

Kimmo Järvinen, jäsen, liiketoiminnan kehittämispäällikkö Alva, uusien palveluiden kehittäminen ja myynti

Janne Pirttimäki, toimitusjohtaja, AlvaS

AlvaS:n johtoon kuuluvat henkilöt eivät toimi sähköntuotannosta tai sähköntuotannosta vastaavan yrityksen toimitusjohtajana tai hallituksen jäsenenä.

2.2 Verkonhaltijan johdon työsuhde-etuuksista päättäminen

Verkonhaltija ei ole myöntänyt johdolle työsuhde-etua, joka perustuu sähköntuotannon tai sähköntuotannon tulokseen tai menestykseen.

AlvaS:n henkilöstöllä on oma tulospalkkiojärjestelmä, joka ei sisällä Alvan sähköntuotannon tulokseen tai menestykseen perustuvia palkkaperusteita.

2.3 Syrjimättömyyden varmentamista koskevan toimenpideohjelman laatiminen

Tämä asiakirja sisältää ohjelman toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että AlvaS toteuttaa eriyttämistä koskevat ja sähkömarkkinalain 4,6 ja 11 luvuissa säädetyt velvoitteet.

AlvaS ja sen palvelutuottajien toiminta on arvioitu Energiaviraston suosituksen (Dnro 954/401/2013) pohjalta arvioimalla syrjimättömyyden varmentamisen nykytilanne ja määrittelemällä kehittämiskohteet sähkömarkkinalain edellyttämien velvoitteiden täyttämisen varmentamiseksi.

2.4 Vastuuhenkilön nimeäminen

JE-Siirto Oy:n hallitus on nimennyt 30.1.2014 JE-Siirto Oy:n toimitusjohtajan vastaamaan syrjimättömyyden varmentamista koskevan toimenpideohjelman laadinnasta, toteuttamisesta ja sen noudattamisen seurannasta.

Toimitusjohtaja vastaa myös ohjelman toteuttamisen raportoinnista. Vaikka yhtiön nimi vaihtui vuonna 2019 Alva Sähköverkko Oy:ksi, niin edelleen toimitusjohtaja vastaa samoista velvoitteista.

3. Asiakassuhteet

3.1 Asiakassopimukset

Sähköverkkopalveluihin liittyvien asiakassopimusten hoitamisesta vastaa Alvan Asiakkuudet- sekä Verkkopalvelu-yksiköt alihankkijoihin. Palveluiden toteuttamisesta on laadittu palvelusopimukset, joissa määritellään palvelun laatu ja toteuttamisen seuranta. Syrjimättömyys näiden tehtävien hoitamisessa on varmistettu erillisellä ohjeella, siihen liittyvällä koulutuksella sekä henkilökohtaisella kirjallisella sitoumuksella. Toimivuutta valvotaan

saadun asiakaspalautteen ja yhteistyöpalaverien avulla. AlvaS on myöntänyt Alva konsernin sisällä henkilökohtaiset asemavaltuudet asiakassopimusten laadintaan.

Alvan sähkönmyyntiliiketoiminta siirtyi 1.1.2019 alkaen omaan erilliseen yhtiöön, Väre Oy:öön. Uudessa sähkönmyyntiyhtiössä on oma henkilökuntansa ja he toimivat omissa toimitiloissaan ja omilla tietojärjestelmillään.

AlvaS noudattaa asiakassopimuksissaan asiakasryhmästä ja sopimustyyppistä riippumatta samoja Energiateollisuus ry:n (ET) laatimia sopimusehtoja, jotka on hyväksytty EV:ssä. Tariffien suunnittelussa pyritään liiketaloudellisiin perusteisiin ja aiheuttamisperiaatteella asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun.

Sopimusten päättäminen ja uusien sopimusten aloittaminen toteutetaan sähkönmyyjästä tai muusta sähkökaupan osapuolesta riippumatta syrjimättömästi ja tasapuolisissa ehdoissa. Sopimuksia solmittaessa asiakkaat saavat kattavat ja riittävän yksityiskohtaiset tiedot sopimukseen liittyvistä asioista

3.2 Liittymis- ja verkkopalveluehdot

AlvaS soveltaa ET:n suosittamia sähkönkäyttöpaikkojen liittymisen ehtoja (LE2019), verkkopalveluehtoja (VPE2019), Suurjännitteisen jakeluverkon verkkopalveluehtoja (SJVPE2019) sekä Suurjännitteisen jakeluverkon liittymisehtoja (SJLE2019), jotka EV on hyväksynyt käyttöön päätöksellään dnro 947/431/2019.

AlvaS:n verkkopalvelu- ja liittymisehdot ovat luettavissa ja tulostettavissa AlvaS:n internetsivuilla.

Sähköisen asiointijärjestelmän kautta tehtävissä liittymissopimuksissa, sopimusehdot ovat asiakkaan luettavissa sopimuksen laadinnan yhteydessä. Manuaalisesti tehtävissä liittymissopimuksissa ehdot liitetään painotuotteena sopimukseen. Verkkopalveluehdot toimitetaan asiakkaalle sähköverkkosopimuksen vahvistusilmoituksen liitteenä.

Pienjänniteliittymisjohdon rakentaminen on asiakkaiden vapaasti kilpailutettavissa. Keskijänniteliitymissä pääsääntöisesti liittämiskohta on liittäjän omistamassa kytkinlaitteistossa rengasverkkorakenteen vuoksi.

Jälkiliittyjälauseke on käytössä tapauskohtaisessa liittymähinnoittelussa. Lauseketta sovelletaan syrjimättömästi ja tasapuolisesti.

3.3 Mittaus ja mittarointi

AlvaS on järjestänyt kulutuspisteiden sähkönmittalaitteiden asennuksen ja ylläpidon sekä kulutusten lukemisen omalla vastuualueellaan. Palvelun tuottaa Alvan Verkkopalvelut. Sähkötoimituksen mittaus tapahtuu

valtioneuvoston asetuksen sähköntoimituksen selvityksestä ja mittauksesta, 66/2009 muutoksineen, vaatimusten sekä alan suositusten mukaisesti.

Verkkoalueen lähes kaikki kulutuspaikat ovat etäluettavia. AlvaS:n jakelualueella on joitakin kulutuskohteita, jotka eivät ole mittaritoimivissa esimerkiksi antennivahvistinkaapit ja osa liikennevalo-ohjauskeskuksista. Nämä käyttöpaikat laskutetaan laskennallisen vuosienergian mukaan.

Kaikkiin uusiin sähkön käyttöpaikkoihin asennetaan etäluettava mittalaite.

Mittaustiedot tallennetaan mittaustietokantaan ja toimitetaan sähkömarkkinoiden osapuolille ohjeiden mukaisesti taseselvitykseen ja laskutuksen perustaksi.

Mittalaitteen hinta sisältyy verkkopalvelutuotteen hintaan. Asiakkaan tuotteen muutoksesta veloitetaan vain, mikäli tuotteen muutoksen takia mittausratkaisua joudutaan vaihtamaan paikan päällä. Tarkennuksena vielä tähän, että normaali tuotteenvaihto esimerkiksi yksiaikaisesta kaksiaikaiseen ei aiheuta mittalaitteen vaihtoa, Samoin jos asiakas siirtyy kuluttajasta sähköntuottajaksi. Mutta esimerkiksi liittymätehon muutos tietyissä tilanteissa vaatii mittalaitteen muutoksen, jos suorasta mittarista joudutaan siirtymään virtamuuntajamittariin tai päinvastoin.

3.4 Laskutus

Verkkopalvelun laskussa asiakkaalle esitetään erittely verkkopalvelun hinnasta; perus-, teho- ja siirtoenergiamaksut ja verot. Laskun sisältö on toteutettu Energiaviraston määräyksen dnro 1097/002/2013 mukaisesti. Siirto- ja palvelumaksut ovat julkisen hinnaston mukaisia.

Yksityis- ja yritysasiakkaiden laskun maksuaika on 14 pv. AlvaS:llä ei ole käytössä maksutapa-alennuksia eikä tariffierokorvauksia. Loistehomaksut veloitetaan hinnaston mukaisesti.

AlvaS:llä on käytössä selainpohjainen asiakasraportointijärjestelmä, josta asiakas saa monipuolista tietoa omasta energiankäytöstään sekä vertailutietoa vastaavanlaisten käyttöpaikkojen kulutuksesta. Asiakkaillamme on myös mahdollista ottaa yhteyttä ja antaa palautetta selainpohjaisen asiakasjärjestelmän kautta.

3.5 Pistehinnoittelu

Asiakkaalla on mahdollisuus saada hinnaston mukaista verkkopalvelua koko AlvaS:n vastuualueella. Siirtopalvelun hinta ei riipu siitä, missä asiakas maantieteellisesti sijaitsee AlvaS:n vastuualueella.

3.6 Myyjän vaihtaminen ja sopimuksen siirtäminen

AlvaS ei peri erillistä maksua sähkönmyyjän vaihtamiseen liittyvistä rekisteröinti-, taseselvitys- ja muista vastaavista suoritteista. Erillistä maksua ei myöskään peritä sähkönmyyjän vaihtamisen yhteydessä tapahtuvasta mittalaitteen lukemisesta.

Sähkönmyyjän vaihtamiseen liittyvät sopimusmuutokset ja tarvittava tiedonvaihto sähkömarkkinaosapuolien välillä toteutetaan syrjimättömästi, tasapuolisesti ja ilman viivytystä.

Myyjän vaihtamisen ja sopimuksen siirtämisen menettelyissä noudatetaan ET:n laatimia ohjeita ja -suosituksia.

3.7 Häviöenergian hankinta

AlvaS hankkii sähköverkkonsa häviöenergian avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Häviöenergian hankinta perustuu tuntimittauksiin.

3.8 Sähkön jakelukeskeytyksiin varautuminen ja niistä tiedottaminen

Liittyjäasiakas saa verkkoon liittyessään tiedon liittymän toimitusvarmuuden tasosta. Asiakkaiden varautumista sähkön jakelukeskeytyksiin ohjeistetaan AlvaS:n internetsivuilla. Asiakkailta on mahdollisuus tilata tekstiviestinä, sekä sähköpostina reaaliaikaiset tiedotteet jakelukeskeytyksistä. Jakelukeskeytykset tiedotetaan myös internetsivuilla.

4. Tasevastuu ja taseselvitys

4.1 Mittaustiedot

AlvaS huolehtii taseselvityksestä vastuualueellaan. AlvaS on järjestänyt taseselvityksen ja siihen liittyvän tiedonvaihdon jakeluverkon avointen toimitusten osalta sekä

AlvaS laskee mitattujen ja mittauksen sekä tyyppikuormituskäyrän yhdistelmään perustuvien toimitusten määrät kullekin jakeluverkossa toimivalle sähkökaupan osapuolelle.

AlvaS tarjoaa taseselvityspalveluja kaikille sähkömarkkinoiden osapuolille tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin. AlvaS hoitaa ainoastaan verkkolupa-alueellaan olevien käyttöpaikkojen mittauksen ja taseselvityksen.

4.1 Taseselvitys

AlvaS:n taseselvitys perustuu sähkön mittaukseen tai mittauksen ja tyyppikuormituskäyrien yhdistelmään sekä toimituksia koskeviin ilmoituksiin siten kuin Valtioneuvoston asetuksessa sähkötoimituksen selvityksestä ja mittauksesta 66/2009 ja 217/2016 muutoksineen säädetään.

AlvaS on määritellyt, mitä tyyppikuormituskäyrää niihin vastuualueellaan oleviin sähkökäyttöpaikkoihin, jotka eivät ole etämittauksessa, sovelletaan taseselvityksessä. Määrittely on tehty syrjimättömästi.

AlvaS:llä ei ole käytössään paikallisia kuormituskäyriä.

4.2 Ilmoitusvelvollisuus

AlvaS toteuttaa taseselvityksen VNA 66/2009 ja 217/2016 ja Pohjoismaisen taseselvityksen (NBS) mukaisesti.

5. Tietojärjestelmien hallinta

5.1 Tietojen käsittely ja suojaaminen

AlvaS:n asiakkaan sopimus - ja mittaustietoja sisältävät tietojärjestelmät mahdollistavat tietojen käsittelyn vaatimusten mukaisesti. Järjestelmien yleinen tietoturva on varmistettu riittävillä tietoturvamenetelmillä sekä tietoturvaohjeilla ja -suunnitelmillä. Järjestelmät on eriytetty julkisista verkoista.

AlvaS toimii rekisterinpitäjänä omiin tarkoituksiinsa käsittelemiensä henkilötietojen osalta, esimerkiksi asiakassuhteiden ylläpitoa ja kehittämistä varten. Asiakkaiden henkilötietojen suojaamisessa huomioidaan voimassaolevan lainsäädännön asettamat vaatimukset kuten EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 2016/679 ja sitä täydentävän kansallisen tietosuojalain 1050/2018 sekä lain sähköisen viestinnän palveluista 917/2014 vaatimukset.

Rekisterinpitäjän velvollisuuksien mukaisesti AlvaS käsittelee henkilötietoja tavalla, jolla varmistetaan henkilötietojen asianmukainen turvallisuus, mukaan lukien suojaaminen luvattomalta ja lainvastaiselta käsittelyltä sekä vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, tuhoutumiselta tai vahingoittumiselta käyttäen asianmukaisia teknisiä tai organisatorisia toimia.

Asiakasrekisterin tiedot kerätään tietokantoihin, jotka on suojattu palomurein, salasanoin sekä muilla teknisillä keinoilla. Tietoihin on käyttöoikeus vain AlvaS:n palveluksessa olevilla henkilöillä, tai sen valtuuttamilla toimijoilla, jotka tarvitsevat tietoja työtehtävissään. AlvaS edellyttää henkilöstöltään ja yhteistyökumppaneiltaan sitoutumista asiakastietojen salassapitoon sekä sitoumusta henkilötietojen turvallisesta käsittelystä.

Henkilötietojen käsittelyssä AlvaS:a ohjaa tavoite käsitellä asiakkaan tietoja siten, ettei käsittelystä aiheudu riskiä rekisteröidylle. Riskienhallinnan toimenpiteinä AlvaS toteuttaa säännöllistä riskien havainnointia ja arviointia, tietojen käsittelyyn liittyvää vaikutusten arviointia ja henkilöstön säännöllistä kouluttamista. Tietosuojan- ja tietoturvan toteutumista ja kehittymistä seurataan sekä sisäisten että ulkoisten arviointien ja auditointien avulla.

AlvaS:lla on käytössään erilaisia tekniseen ja hallinnolliseen tietoturvaan liittyviä prosesseja ja käytäntöjä, joiden tuottamia havaintoja seurataan jatkuvasti. Havaintojen luonteen perusteella priorisoidaan havaintojen korjaustoimien kriittisyyttä ja vaikutusta yhtiön toimintaan ja henkilötiedon suojaan. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien prosessien osalta toteutetaan myös harjoituksia prosessien ja valmiuskyvyn tehostamiseksi. Ulkopuoliset

yhteistyökumppanien pääsy järjestelmiin on toteutettu vahvan tunnistautumisen avulla.

AlvaS:n liiketoimintaan ja asiakassuhteisiin liittyvät salassa pidettävän tiedon siirtymistä oikeudettomasti kolmannelle osapuolelle on torjuttu ohjeistuksella ja koulutuksella. Tietojen erillisuus järjestelmässä on varmistettu niin hyvin kuin se on nykyisen järjestelmän teknisten ominaisuuksien puitteissa mahdollista. AlvaS:n asiakas- ja mittaustietoja sisältäviä järjestelmiä uusitaan ja kehitetään parhaillaan siten, että järjestelmän tekniset ominaisuudet tulevat vastaamaan täysin sähkömarkkinalain vaatimuksia.

Asiakkaan tietoja sisältävien tietojärjestelmien käyttöön ja hallintaan oikeutetut henkilöt on perehdytetty järjestelmien käyttöön sekä salassa pidettävien tietojen luottamuksellisuutta koskeviin säädöksiin ja määräyksiin sekä yhtiön sisäisiin ohjeisiin.

5.2 Sähkökauppoihin liittyvä tiedonvaihto

Sähkökauppojen selvittämisessä vaadittavat tietojärjestelmät suoriutuvat tiedonvaihdossa noudatettavasta menettelystä sekä sähkökauppojen selvittämiseen liittyvien sanomien muodosta siten, kuin Työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähkökaupassa ja sähköntoimituksen selvityksessä noudatettavassa tiedonvaihdossa (273/2016) edellyttää. Täydentävinä ohjeina noudatetaan Energiateollisuus ry:n antamia suosituksia liittyen sähkökauppojen selvittämiseen ja siihen liittyvään tietojenvaihtoon.

6. Salassapitovelvollisuus

Tasevastuuseen ja -selvitykseen liittyvien tietojen osalta noudatetaan vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa. Asiakkaiden henkilötietosuojaa koskevat yleiset säädökset EU:n yleisen tietosuojasetuksen 2016/679 ja sitä täydentävän kansallisen tietosuojalain 1050/2018 sekä lain sähköisen viestinnän palveluista 917/2014 on otettu huomioon samoin yritysasiakkaiden liikesalaisuuksien suojaaminen.

Salassapitovelvollisuus on ohjeistettu AlvaS:n ja sen palvelutuottajien työntekijöille, joiden tehtäviin kuuluu asiakaspalvelu, tasevastuu ja -selvitys, mittaus, mittarinluku, mittaustietojen ilmoittaminen ja rekisteröinti, tiedonvaihto sekä kuormituskäyrämenettely. Tietojen salassapitoon liittyvistä asioista on järjestetty erillistä koulutusta. Esimiehet perehdyttävät uudet työntekijät verkonhaltijan edellyttämän ohjeistuksen mukaisesti.

7. Raportointi

7.1 Raportin sisältö

Julkinen raportti perustuu toimenpideohjelman vuotuisen tarkistukseen. Julkisessa raportissa on kuvattu toimenpiteet, joilla toiminnan syrjimättömyyttä on varmennettu ja parannettu sekä

toimenpiteitä, joihin AlvaS on sitoutunut syrjimättömyyden varmentamiseksi ja parantamiseksi.

7.2 Raportin vahvistaminen

AlvaS:n toimitusjohtaja vahvistaa raportin päiväyksellä ja allekirjoituksella.

7.3 Raportin julkaiseminen

Syrjimättömyyden varmentamisohjelman raportti on julkinen.

7.4 Raportin toimittaminen Energiavirastolle

Syrjimättömyyden varmentamisen julkinen raportti toimitetaan Energiavirastolle vuosittain toukokuun loppuun mennessä.

Jyväskylä 31.5.2021

Alva Sähköverkko Oy

Janne Pirttimäki
toimitusjohtaja

